

Nadace OKD pro studánky v Beskydech

Kudlačena v Horní Bečvě s upravenou „Kopinovou studňou“ patří do projektu na záchranu pramenů a mokřadů

BESKYDY – Každý, kdo někdy vyšel na hory, dobře ví, jak příjemné je při putování krajinou narazit na pramen s čerstvou, průzračnou studenou vodou. Ale v poslední době se tak bohužel stává méně a méně! Pomoc studánkám v Beskydech tak přichází i od Nadace OKD – poskytla 270 tisíc korun ochráncům přírody z Valašského Meziříčí, kteří jednu z nich otevřeli v sobotu 3. října.

„Bylo to na Kudlačeně v katastru Horní Bečvy na Vsetínsku. Uspořádali jsme tam turistickou vycházku. V počtu šestadvaceti lidí jsme vyrazili z Pusteven po naučné stezce Čertův mlýn na chatu na Martiňáku, pokračovali na Kladnatou a odbočili na Kudlačenu,“ líčil Mírek Dvorský z valašskomeziříčské pobočky Českého svazu ochránců přírody (ČSOP). Celá trasa měřila 15 kilometrů.

Kudlačena, kde teď stojí zastřešená studánka s logem NOKD, je typická valašská síhla neboli podhorská rašelinná louka, jakých je už i v Beskydech poskrovnu. Tato chráněná lokalita má rozlohu necelých pět a půl hektaru. „Na podmáčeném lučném stanovišti žijí zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů. V blízkosti je stále pasekářské osídlení,“ pokračoval ochránář Jiří Jurečka.

Tomuto jedinému zdroji vody pro okolní chalupy říkájí místní „Kopinova studňa“. Leží 200 metrů od značené turistické stezky. „Byl to poměrně silný neupravený pramen vytékající pod cestou. Vyčistili jsme ho, udělali podezdívku bez malty, na ni ustavili stříšku, přidali dřevěné ručně dlabané ko-

Český svaz ochránců přírody z Valašského Meziříčí se stará o beskydské studánky.

ryto,“ uvedli ochránáři. Nebylo to snadné – vždyť stříšku táhli 700 metrů do kopce.

Kudlačena s „Kopinovou studňou“ patří do projektu Mapování studánek a mokřadních lokalit v Beskydech podpořeného NOKD v programu Pro budoucnost. ČSOP ve Valašském Meziříčí v jeho rámci shromažďuje údaje o studánkách, pramenech, tůňích či podmáčených lukách, aby jim pak věnovala příslušnou péči. Nyní má v databázi 229 lokalit v oblasti Valašska až po Morávku.

Na e-mail valmez@ochranc.cz, linku 571 621 602, případně adresu ČSOP Valašské Meziříčí, U Rajky 15, PS 49, 757 01 může stále kdokoliv poslat informace o studánce, mokřadech nebo praménkách v Beskydech. Více na internetu www.ochranc.cz. Užitečné budou také poznatky z dalších míst v našem regionu. Největším nepřítelem studánek je nyní kromě sucha nezáměr lidí. **Radek Lukša**

Ochránci přírody a jejich přátelé na Kudlačeně otvírali upravenou studánku.

Nová „Kopinova studňa“ s logem NOKD.

Lidové kapely si zahrály na česko-polsko-slovenském trojmezí

DOLNÍ LIŠTNÁ – Bramborové placky se škvarkama, cukrem, máslem a smetanou, tak jak je dělají beskydští horalé u česko-polsko-slovenských hranic, se servirovaly na třetí Přehlídce lidových kapel z trojmezí, která se konala v sobotu 3. října v Dolní Lištné, jedné z okrajových částí hutnického města Trince.

Tradiční akci, jejímž cílem je bližší vzájemné poznání lidové kultury tří sousedících států, už podruhé podpořila Nadace OKD.

Přehlídka se tentokrát zúčastnilo šest kapel, mezi nimiž nechyběl ani zástupce hornického regionu, který reprezentovala kapela a pěvecká skupina Souboru písní a tanců Suszanie z Horní Suché. Sloven-

ský folklor přiblížila Lidová kapela Gernátovci z Turzovky, polský pak Lidová kapela Bartka Rybki z Koňakova. Domácí lidovou kulturu zastupovaly Gajdošská kapela Vladka Zogaty, která působí u třineckého souboru Javorový, Horalská kapela Nowina z Jablunkova a Lidová kapela regionálního souboru Oldrychowice z Oldřichovic. Každá kape-

la měla na svůj koncert půl hodiny a řadu písní a popěvek si s nimi zapívali i vděční diváci.

„Vedle placků se podávaly i domácí zákusky a tradiční slezská miodula, a zábava byla opravdu znamenitá,“ připojil k díkům pro Nadaci OKD zástupce pořadatelů z místní skupiny PZKO z Dolní Lištné Tadeusz Szkucik. **bk**

Ředitel darkovské šachty na stonavském hřišti

Boleslav Kowalczyk, ředitel Dolu Darkov, při slavnostním výkopu.

STONAVA – Boleslav Kowalczyk, ředitel Dolu Darkov, byl jedním z „fotbalistů“ při prvním výkopu na staronovém hřišti ve Stonavě. Rekonstrukce do moderní podoby se uskutečnila též díky Nadaci OKD a jejímu 1,5milionovému příspěvku. Předáno bylo koncem září, ale zápasy se budou konat na jaře, až se ujme trávník.

„I naše šachta se v průběhu desetiletí podílela na určitých poklesech terénu, proto jsem rád, že je to tady v tak výtečném stavu. Každý jistě podpoří zdejší sportovní úsilí. S obcí

máme ostatně dlouhodobou spolupráci,“ nechal se slyšet Kowalczyk. Ke svému sportovnímu doplnil, že hrává pouze golf a to prý ještě ne úplně nejlépe.

NOKD podpořila Stonavu v programu „Pro budoucnost“, což je v souladu s duchem současného rozvoje této hornické obce. „Přeji lidem mnoho požitků v novém sportovním areálu a dolům šťastnou ruku při těžbě uhlí ve Stonavě s co nejmenšími škodami, aby nás, občanů trvale zde bydlících, stále přibývalo,“ řekl starosta Ondřej Feber. **uzi**

Stonavskému hřišti pomohla NOKD.

Sport bez předsudků je opět tady.

Opět sportování bez předsudků

OSTRAVA – Šestý ročník sportovního společenského projektu, který má za cíl odvést děti a mládež od sklouznutí na šikmou plochu, je tu! Prezentací dne akce „Sport bez předsudků 2009“ proběhne opět pod záštitou NOKD coby generálního partnera na sokolském hřišti v Ostravě-Mariánských Horách. A to ve čtvrtky 8. a 22. října, pokaždé od 11 do 14 hodin.

„Jarní část, na kterou jsme od Nadace OKD dostali třisetisícový grant, oslovila více než pět tisíc školáků. Připravená podzemní část podpořená dvousetisícovou částkou, předpokládá podobný počet,“ uvedla Veronika Kladivová, sportovní manažerka a koordinátorka projektu. Zapojit se má tentokrát deset ostravských základních škol a přinejmenším jedna havířovská.

Soutěžit budou děti v atletice a ragby (kontaktním i bezkontaktním). „Na ragby očekáváme asi třikrát větší účast. Akce totiž neprobíhá na atletickém stadionu, a tak musíme disciplíny upravovat podle zdejších podmínek,“ doplnila Kladivová. Kategorie jsou Mini (4. a 5. třídy), Benjamin (6. a 7. třídy) a Junior (8. a 9. třídy). Všechno se ponese striktně v duchu fair play! **uzi**

Zahrada pro Salome

Želví zahrada s labyrintem.

BOHUMÍN – Zřejmě jediné hřiště v celé České republice vyprojektované a vybudované „na míru“ potřebám handicapovaných dětí mají ve stacionáři Salome v Bohumíně provozovaném Slezskou diakonií. Želví zahrada zařadilo občanské sdružení Vesica, jehož partnerem je také Nadace OKD.

„Labyrint ve tvaru želvy vyjadřuje koloběh přírodních živlů. Jednotlivé plochy jsou věnovány vodě, ohni, zemi, dřevu a kovu,“ informovala Lenka Maňáková z Vesicy. Jsou tam interaktivní hrací prvky, které mají co nejvíce podporovat všemožné aktivity autistů a mentálně či tělesně postižených.

Děti byly podle Jaroslavy Krómerové, šéfký stacionáře Salome, už při pokládání základů své Želví zahrady a přihlížely i závěrečným pracím. „Byl to báječný nápad. Je to zcela jiné pojetí hry, terapie a relaxace, než na jaké jsme zvyklí. Otevírá nám to širokou škálu možností,“ řekla Krómerová. **uzi**